

PACTE PER A LA COHESIÓ SOCIAL I L'OCUPACIÓ DEL BAIX LLOBREGAT 2012

Antecedents:

El Pacte per a la cohesió social i l'ocupació del Baix Llobregat 2012 és el compromís que les entitats que conformen el Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat han manifestat per fixar les prioritats de les polítiques d'ocupació locals a la comarca.

Aquest Pacte per a la cohesió social i l'ocupació és la renovació d'una dilatada trajectòria del Consell Econòmic i Social en aquesta matèria, així anteriorment a aquest acord es van signar d'altres pactes similars als anys 1999, 2006 i 2009.

Motivacions:

L'elaboració d'un nou Pacte per a cohesió social i l'ocupació impulsat pel Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat ve condicionat principalment per tres elements: el nou impuls a la concertació a la comarca, la conjuntura econòmica i laboral desfavorable que afecta a les nostres societats i, com a tercer element i més important, deferit del segon, són les conseqüències negatives d'aquesta crisi que està afectant a la cohesió social de la comarca i a l'increment de les desigualtats socials entre els seus ciutadans i ciutadanes.

La comarca del Baix Llobregat a inicis de l'any 2011 ha renovat la seva voluntat institucional de potenciar la concertació territorial entre el conjunt d'administracions locals, ajuntaments i consell comarcal, sindicats i associacions empresarials, amb la creació del nou Acord de Concertació Territorial per al desenvolupament econòmic local del Baix Llobregat (ACT-Baix) amb l'objectiu de definir de manera concertada les estratègies de comarca per delimitar les prioritats de l'acció de les polítiques públiques locals.

Aquesta renovació i màxima expressió de la voluntat de concertació territorial també s'ha reforçat amb la incorporació dels ajuntaments de la comarca en les estructures de govern del Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat, ens, que històricament a la comarca, ha estat l'impulsor

dels principals acords en matèria de foment i promoció de l'ocupació, la dinamització econòmica i el desenvolupament social de la comarca del Baix Llobregat.

A aquest impuls de la concertació s'afegeix la situació desfavorable de l'economia, del mercat de treball i de la situació financera, tant pública com privada, fet que propicia aquesta voluntat de manifestar públicament la unió vers la fixació d'unes prioritats comunes en matèria de promoció i impuls a l'ocupació al Baix Llobregat.

Plasmació d'aquesta voluntat de concertació territorial també és la creació de l'agència Innobaix, que té com a finalitat impulsar el desenvolupament de la innovació al Baix Llobregat a partir de la creació de xarxes de col·laboració entre empreses, agents socials, institucions pedagògiques, universitats, administracions i la població en general. Innobaix persegueix un desenvolupament territorial de la comarca basat en models socials i econòmics més sostenibles i menys subjectes a conjuntures laborals desfavorables, on la innovació en sentit ampli, sigui l'eix vertebrador de les seves accions i del seu element transformador.

I, el tercer element, motiu principal per a la reedició del nou Pacte, són els efectes negatius que sobre les persones té l'actual crisi econòmica. Uns efectes que han suposat un increment del risc d'exclusió social i de la vulnerabilitat social, amb una major diversitat de perfils socials afectats per la crisi econòmica.

L'augment de l'atur i la impossibilitat de trobar feina de manera ràpida ha suposat l'increment del nombre de persones aturades, especialment aquelles que es troben en situació d'atur de llarga durada. Aquestes estades més dilatades en situació de desocupació té com a principal conseqüència la reducció dels ingressos que venen derivats de les prestacions i/o dels subsidis d'atur, i fins i tot, a situacions de manca d'ingressos pel seu esgotament. Aquestes situacions porten a l'increment dels índexs de desprotecció de la població i l'augment de la precarietat en importants sectors de la població per una manca de recursos econòmics suficients per poder viure amb condicions dignes.

Aquesta pèrdua de feina i minoració d'ingressos té la seva traducció en dificultats per poder mantenir una alimentació equilibrada, problemes per poder tenir roba adequada, incapacitat per invertir en educació, i per descomptant en oci i lleure. Els pocs ingressos que disposen les famílies que es troben en aquestes situacions van destinats a pagar l'habitatge, però que en molts casos resulta impossible mantenir-lo en unes condicions dignes d'habitabilitat i confort. Aquestes situacions s'agreugen en els casos de famílies que tenen fills i filles al seu càrrec, on aquestes situacions de manca d'ingressos s'agreugen, sent la infància el grup de població més afectat per aquesta situació de crisi econòmica.

A més dels diferents elements que han motivat la nova edició d'un Pacte per a la cohesió social i l'ocupació, aquest també té present, a l'hora de fixar les seves prioritats, els nous acords que en matèria d'estratègies d'ocupació, promoció econòmica i desenvolupament econòmic local, han

manifestat i fixat administracions supralocals com són el govern de la Generalitat de Catalunya, mitjançant l'elaboració de la nova Estratègica Catalana per a l'Ocupació 2012-2020, el govern de l'Estat espanyol amb el *Programa Nacional de Reformas 2011* i l'Estratègia espanyola d'ocupació 2012-2014, i l'Estratègia per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, Europa 2020 impulsada per la Comissió Europea.

Reptes del Pacte per a la cohesió social i l'ocupació:

El Pacte per a la cohesió social i l'ocupació del Baix Llobregat 2012 neix amb la voluntat de fixar les directrius, les prioritats i les orientacions que les polítiques públiques locals que en matèria d'ocupació realitzen les administracions locals de la comarca, i els principals agents socials i econòmics.

Focalitzar l'atenció de les polítiques públiques en el foment de l'ocupació, la generació de noves oportunitats de feina per a les persones que es troben en situació d'atur i l'acompanyament a la inserció d'aquells casos amb una major vulnerabilitat i desigualtat vers l'accés al mercat de treball, resulta cabdal per reduir la fractura social que està generant la crisi econòmica, amb l'augment de la vulnerabilitat social i l'exclusió social.

Actualment, la comarca presenta uns indicadors laborals i d'estructura productiva força negatius en comparació a la situació que registrava abans de la crisi econòmica i financera que afecta a les nostres societats des de finals de l'any 2007.

Així, en el cas del mercat de treball l'atur s'ha incrementat, des d'inicis de la crisi i fins a finals de l'any 2011 en 36.943 persones (una variació del 129,3%), el que situa l'atur registrat en un total de 65.518 i la taxa d'atur en el 15,3%.

Pel que fa a la població assalariada en aquests darrers cinc anys s'ha comptabilitat una disminució total de 26.135 persones (reducció del 10,7%) el que situa en 218.219 persones la xifra de persones assalariades per les empreses que cotitzen a la nostra comarca.

La població que cotitza dins del règim autònom també ha patit aquests efectes negatius reduint el seu volum en un total de 5.303 persones (el 9,6%), sent a finals de l'any 2011 49.767 persones les que cotitzen dins d'aquest règim de la seguretat social.

Aquest baix dinamisme del mercat de treball de la comarca, que ha provocat una destrucció important de llocs de treball i un augment importantíssim de l'atur, es reflecteix en un altre indicador com és la contractació registrada, així, la xifra de contractes que es van registrar a l'any 2011 es van situar en els 179.167 nous contractes, el que suposa una disminució del 34,6% respecte als volums de contractació de l'any 2007, que es van situar en 273.943 nous contractes de treball.

Pel que respecta a l'estructura productiva i empresarial de la comarca, aquests cinc anys han suposat per la comarca una destrucció important d'empreses, així, durant aquest període de crisi han tancat 3.277 empreses el que suposa una reducció del 13,4% respecte al nombre existent a l'any 2007.

Davant d'aquesta situació de la comarca i degut a l'impacte que ha tingut la crisi econòmica i financera sobre el seu mercat de treball i la seva estructura productiva, aquest Pacte per a la cohesió social i l'ocupació del Baix Llobregat té com a objectiu principal fixar les prioritats i les orientacions de l'acció pública fixant un conjunt de reptes a assolir que permetin incrementar i millorar els principals indicadors que mesuren la situació del mercat de treball i del teixit empresarial, com és: reduir l'atur, incrementar la població ocupada, tant assalariada com autònoma, enfortir el teixit empresarial mitjançant la creació d'empreses i que aquestes tinguin un fort dinamisme incrementant els volums actuals de contractació laboral, tot plegat, per reduir les situacions de vulnerabilitat social, de desigualtat social i de pobresa que ha generat l'actual crisi econòmica.

Els reptes que es contempen dins d'aquest Pacte per a la cohesió social i l'ocupació s'han classificat en tres blocs:

- Reptes per a la millora de la qualitat de l'ocupació, el foment de la cohesió social i la lluita contra l'exclusió social
- Reptes per a la millora de la capacitat i l'ocupabilitat de les persones
- Reptes per a la dinamització i suport al teixit empresarial

A continuació s'exposen els reptes acordats pel Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat, per a cadascun dels àmbits anteriors:

1. REPTES PER A LA MILLORA DE LA QUALITAT DE L'OCUPACIÓ, EL FOMENT DE LA COHESIÓ SOCIAL I LA LLUITA CONTRA L'EXCLUSIÓ SOCIAL:

- 1.1. Treballar per la concertació i coordinació institucional entre els diferents actors que a la comarca intervenen en l'àmbit de les polítiques d'ocupació i de promoció econòmica, fomentar la col·laboració pública-pública i la pública-privada per a la seva implementació al nostre territori.
- 1.2. El disseny de les polítiques d'ocupació que executin les entitats locals de la comarca han de ser inclusives, garantir la igualtat d'oportunitats en el seu accés i no ser discriminatòries ni per raons de gènere, edat, procedència o creença religiosa.
- 1.3. Les polítiques públiques d'ocupació han de promoure la qualitat en la nova ocupació que generin, tant pel que fa a les condicions d'estabilitat contractual com a les condicions salarials i de conciliació de la vida laboral i la personal.

- 1.4. Promoure l'estabilitat de l'ocupació mitjançant el foment de la contractació indefinida. Potenciar campanyes d'informació i sensibilització que posi l'èmfasi en els aspectes negatius que té la utilització de manera incorrecte del contracte temporal. Així com per assegurar un bon ús i una utilització justificada de la contractació temporal i de la contractació a temps parcial.
- 1.5. Establir un model de relacions laborals on la negociació col·lectiva no perdi el seu paper rellevant que ha de tenir. Fomentar la participació dels treballadors i treballadores mitjançant els seus òrgans de participació i sindicats majoritaris de referència més representatius a la comarca.

2. REPTES PER A LA MILLORA DE LA CAPACITACIÓ I L'OCUPABILITAT DE LES PERSONES:

- 2.1. Col·laborar amb les administracions públiques amb competències en el desenvolupament de les polítiques d'ocupació i de promoció econòmica per garantir una oferta de recursos ocupacionals adequada a les necessitats de les persones que cerquen feina a la comarca.
- 2.2. Garantir l'accés a la formació professional continua tant a les persones ocupades com aturades, per millorar i mantenir la seva capacitat professional d'acord a les necessitats del mercat de treball.
- 2.3. Potenciar els programes de formació per a la qualificació de la població jove que hagi abandonat de manera prematura la seva escolarització, posant especial èmfasi en el col·lectiu que no hagi obtingut la titulació d'estudis secundaris obligatoris.
- 2.4. Garantir un suport individualitzat i el disseny d'itineraris personals per a la inserció d'aquelles persones que necessitin un major recolzament per realitzar el seu procés de cerca activa de feina.
- 2.5. Adaptar el mapa de la formació ocupacional professionalitzadora de la comarca a les necessitats de les empreses del territori, potenciant aquelles especialitats i branques professionals dels sectors d'activitat que el territori consideri estratègics, com són l'automoció, la logística, la sanitat i l'atenció i cura de les persones.
- 2.6. Posar en xarxa els serveis locals d'ocupació de la comarca per tal d'aprofitar els recursos que cada administració local destina al desplegament de les polítiques actives d'ocupació i així millorar el seu impacte i resultats respecte la inserció laboral de les persones que cerquen feina.

3. REPTES PER A LA DINAMITZACIÓ I SUPORT AL TEIXIT EMPRESARIAL:

- 3.1. Preservar el teixit industrial del territori detectant les necessitats que les empreses de la comarca tinguin i puguin ser cobertes amb el desplegament de les polítiques d'ocupació i de promoció econòmica, principalment les que fan referència a necessitats de formació i necessitats de noves contractacions.
- 3.2. Orientar les polítiques de promoció econòmica a posar en valor el territori i promocionar els nous espais disponibles dins de les zones d'activitat econòmica per atraure noves empreses que aportin més valor afegit al territori.
- 3.3. Impulsar noves iniciatives empresarials mitjançant el suport i el foment a la cultura emprenedora. Cal potenciar aquestes iniciatives com a nou motor per a la generació d'ocupació i per a l'enfortiment del teixit empresarial de la comarca.
- 3.4. Orientar les polítiques d'assessorament a les persones emprenedores a les fases de consolidació empresarial. Cal reforçar i potenciar aquest suport que es presta des dels serveis d'assessorament a les persones emprenedores, per tal de reduir la taxa de mortalitat empresarial en els primers anys de constitució.
- 3.5. Orientar les polítiques d'assessorament i suport a les empreses cap a l'ajut al creixement empresarial, la seva internacionalització i la innovació, per tal d'aconseguir incrementar el nombre d'empreses mitjanes i grans a la comarca, per tal que siguin el motor del creixement i la generació d'ocupació i riquesa al territori.
- 3.6. Dissenyar actuacions de recolzament i suport al petit comerç i de proximitat, mitjançant actuacions formatives, professionalitzadores i que fomentin l'associacionisme.

La comissió executiva del Consell Econòmic i Social, farà un seguiment dels reptes i propostes que contempla aquest Pacte per a l'ocupació, per tal de mesurar el seu grau d'execució així com el possible impacte que aquestes puguin tenir sobre els principals indicadors que mesuren la situació del mercat de treball i del teixit empresarial de la comarca.

I de prova de conformitat, i per tal que tingui els efectes oportuns, signen aquest nou Pacte per a l'ocupació del Baix Llobregat 2012, a la seu del Consell Comarcal del Baix Llobregat, el 18 de juny de 2012.